

gasnätet
STOCKHOLM AB

MILJÖRAPPORT 2017

Mårtensdals blandningsstation

Administrativa uppgifter

Kontaktperson:
Petra Edvardsson
Telefon:
072 537 55 15
Mail:
petra.edvardsson@
gasnatetstockholm.se

Verksamhetsutövare:
Gasnätet Stockholm

Organisationsnummer:
556742-7504

Anläggningsnummer:
0180-1430

Adress:
Mårtensdalsgatan 10

120 30 Stockholm

Tillsynsmyndighet:
Miljö- och
hälsoskyddsnämnden,
Stockholms stad

Juridiskt ansvarig:
Cecilia Hedqvist
Telefon:
070 344 52 23
Mail:
cecilia.hedqvist@
gasnatetstockholm.se

Anläggningsnamn:
Mårtensdals blandningsstation

Verksamhetskod:
40.10B och 50.20C

Fastighet:
Mårtensdal 11

Vår verksamhet

Miljörapport 2017 avser verksamheten vid blandningsstationen i Mårtensdal. Vid normal drift är Högdalenanläggningen huvudanläggning för stadsgastillförseln och Mårtensdalsanläggningen är spets- och reservanläggning. Båda anläggningarna uppfördes under 2010 och togs i kommersiell drift i januari 2011.

I början av 2015 avreglerades gasmarknaden i Stockholm och dåvarande Stockholm Gas delades upp i nät och handel. Den del av verksamheten som äger nät och anläggning bytte namn till Gasnätet Stockholm i december 2015.

Förångnings- och blandningsstationen i Högdalen samt blandningsstationen i Mårtensdal är våra anläggningar för inmatning av stadsgas.

Stadsgasen baseras på naturgas, biogas och luft. Båda gaserna består i huvudsak av metan. Naturgasen levereras till Högdalen i flytande form (liquefied natural gas, LNG). Gasen förångas genom värmewxling mot fjärrvärme eller luft och blandas med luft för att bilda en kvalitet anpassad för de kundapparater som är anslutna till stadsgasnätet. Blandningen till stadsgas sker i Högdalen, ibland distribueras gasen till Mårtensdal för blandning med luft och för att distribueras till stadsgasnätet. I Högdalen sker även förångning av flytande naturgas för leverans av gas till fordonsgasnätet.

Gasnätet Stockholm levererar gas i stadsgasnätet till spisgaskunder, restaurangkök, flerfamiljshus för uppvärmning, småhus med gasvärme samt till industrier. Fordonsgasnätet binder samman biogasproduktion vid stadens reningsverk med tankstationer och bussdepåer. Den totala biogasandelen i stadsgasnätet och fordonsgasnätet har ökat från 48 % år 2016 till 67 % år 2017.

Under 2015 byggdes en reservanläggning för LNG i Frihamnen, den ersatte tidigare back-up som fanns på gamla gasverksområdet. I Lill-Jansskogen finns en reservblandningsstation för stadsgas.

Bolagets verksamhet är miljöcertifierad enligt ISO 14001 och arbetsmiljöcertifierad enligt OHSAS 18001.

Lokalisering

Mårtensdals blandningsstation ligger på fastigheten Mårtensdal 11, ett industriområde i stadsdelen Södra Hammarbyhamnen. Närområdet har en relativt tät industri- och verksamhetsbebyggelse och verksamhetsområdet avgränsas mot öst av Stockholm Exergis (fd

Fortum Värmes) värmepumpsanläggning, åt väst av Betongindustrier och åt söder av Fryshusets lokaler. Strax norr om anläggningen passerar den trafikerade vägen Hammarby Allé samt tvärbanan.

Teknisk beskrivning

Den inkommande gasen till Mårtensdals blandningsstation kommer från Högdalenanläggningen men även andra försörjningsalternativ är möjliga. Blandningsstationen i Mårtensdal är byggd med en försörjningslinje med en kapacitet på 6.000 Nm³/h stadsgas. Luftutsläppet från kompressorsystemet är ljuddämpat. Utgående gas tryckstyrs för utmatning till stadsgasens högtrycksnet. Gasen kvalitetskontrolleras med hjälp av en gasanalysator för styrning till önskat Wobbetal.

Metan är luktlös, därför luktsätts gasen med THT (tetrahydrotiofen) i Högdalen för att möjliggöra snabbare upptäckt. I Mårtensdal finns möjlighet att tillsätta extra luktämne. THT-tanken är försedd med ett aktivt kolfilter för att eliminera eventuella utsläpp vid påfyllning.

För att klara eventuella elavbrott är anläggningen försedd med en dieseldriven elgenerator.

Förändringar 2017

Inga förändringar har skett i vår anläggning i Mårtensdal. Under året har SL byggt och tagit i drift en bussdepå med fordonsgas. Vi har gemensam ingång till området och sköter fastigheten exkl. deras byggnader, en samverkanskommitté samordnar samarbetet. SL har eget tillstånd för hantering brandfarlig vara.

Händelser 2017

Utförda mätningar och besiktningar

Tillsyn genomfördes av Miljöförvaltningen den 22 september, utan anmärkningar.

Betydande åtgärder gällande drift och underhåll

Inga större åtgärder gällande drift och underhåll har gjorts under 2017.

Tillbud och störningar, samt vidtagna åtgärder

Inga klagomål eller andra synpunkter på verksamheten har inkommit under 2017.

Kemiska produkter

Hur inköp och hantering av kemiska produkter ska gå till framgår av instruktioner i Bolagets miljöledningssystem samt i ett kemikaliehanteringssystem. Instruktionerna syftar till att så långt som möjligt ersätta skadliga kemiska produkter med miljöanpassade sådana.

Kemikalie	Förbrukning (liter)
Diesel	1583
THT	45
Etenglykol	0

Avfallsmängder

Verksamheten genererar inte avfall i den dagliga driften. De små mängder avfall som eventuellt uppkommer kommer från service- och underhållsarbeten.

Riskhantering

Utförliga riskanalyser har tagits fram i samråd med tillståndsgivande myndigheter inför miljöprovningen av anläggningen. Då ingen förändring av verksamheten skett under 2017 har inga förnyade riskanalyser tagits fram. Risksamråd genomförs årligen inom bolaget och hölls senast 15 november 2017.

Miljöpåverkan

Blandningsstationen i Mårtensdal ger inte upphov till några direkta utsläpp till luft eller vatten. Verksamheten genererar heller inte avfall i den dagliga driften, det avfall som eventuellt uppkommer kommer från service- och underhållsarbeten. Även kemikaliehanteringen är begränsad. Anläggningens huvudsakliga miljökonsekvenser utgörs av buller.

Miljöpåverkan från verksamhetens produkter: Verksamhetens produkter är stadsgas och fordonsgas. Stadsgasen baseras på en gas/luftblandning.

Stadsgasen distribueras via stadsgasnätet till kunder i Stockholm, Solna och Sundbyberg. Ett läckage förekommer från gasnätet (redovisas separat i miljörapporten för stadsgasnätet). Läckaget från förångnings- och blandningsanläggningarna är försumbart.

Fordonsgasnätet kommer att byggas ut i takt med att nya produktionsanläggningar, bussdepåer och tankstationer ansluter sig till nätet. Fordonsgasnätet är tätt och ger inte upphov till utsläpp av klimatgaser.

Förbränning av naturgas ger upphov till emissioner av bl a fossil koldioxid.

Distribution

Under 2017 har 4,5 MNm³ stadsgas distribuerats via anläggningen.

Våra tillstånd

Datum	Tillstånds-givande myndighet	Tillstånd enligt	Beslut avser
2009-11-25	Länsstyrelsen	9 kap. 6 § miljöbalken	Tillstånd till miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken för att uppföra och driva en blandningsstation och en fordonsgasanläggning för produktion av maximalt 20 miljoner Nm ³ stadsgas respektive 9 miljoner Nm ³ fordonsgas per år. Anläggningen (med kod 40.10B och 50.20C) ligger inom fastigheten Mårtensdal 11 i Stockholms kommun.

Våra villkor enligt tillstånden

Nr Villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten, inklusive åtgärder för att begränsa vatten och luftföroreningar samt andra störningar för omgivningen, bedrivas i överensstämmelse med vad sökanden i ansökningshandlingarna och i övrigt i ärendet angett eller åtagit sig.

Villkoret bedöms uppfyllas.

2. Buller från verksamheten får som begränsningsvärde inte ge upphov till högre ekvivalenta ljudnivåer utomhus vid bostäder samt utbildningslokaler än
50 dBA dagtid måndag – fredag (kl. 07.00 – 18.00)

40 dBA nattetid (kl. 22.00 – 07.00)

45 dBA övrig tid

Momentana ljud får nattetid (kl. 22.00 – 07.00) vid bostäder inte överskrida 55 dBA. Om hörbara tonkomponenter förekommer ska ovanstående värden sänkas med 5 dBA.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras senast sex månader efter det att anläggningen tagits i drift och därefter minst en gång var tredje år genom närfältsmätningar och beräkningar.

Kompletterande bullerisolering har installerats vid två tillfällen. Efter första tillfället visade den efterföljande bullermätningen att anläggningen fortfarande hade förhöjda ljudnivåer. Ytterligare bullerisolering installerades i december 2012.

Bullermätning skedde återigen under sommaren 2013 och visade att anläggningen inte överskred ljudnivåerna.

En bullermätning utfördes 19 april 2017 som visade på att ljudnivåerna höll god marginal till begränsningsvärdena. Anläggningen uppfyller kraven i villkoret.

3. Transporter med tunga fordon till och från anläggningen ska under anläggningens drift begränsas till helgfri måndag till fredag kl. 07.00-18.00. Undantagsvis får transporter ske även under andra tider efter godkännande av tillsynsmyndigheten.

Inga transporter med tunga fordon utanför tidsintervallet vardagar 07-18 har utförts under 2017.

4. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras på sådant sätt att spill och läckage inte kan nå avlopp och hanteras så att förorening av mark, ytvatten eller grundvatten förhindras.

De kemiska produkter som förvaras på anläggningen är diesel (eldningsolja 1), etylenglykol och THT. Alla kemikalier har egen invallning som rymmer hela volymen. Inga kemikalier förvaras på så sätt att påkörning är möjlig. Vid påfyllningsplatsen för diesel finns material och redskap för uppsamling av eventuell spill. Villkoret bedöms uppfyllas.

5. Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska förvaras på tät invallad yta eller ha motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska. Uppsamlingsvolymen ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus vara skyddad mot nederbörd. Vid påfyllningsplatserna ska det finnas utrustning för uppsamling av eventuellt spill.

Se kommentar till villkor 4.

6. Verksamhetsområdet ska vara inhägnat och försett med stängselgrind som ska vara låst när området är obemannat.

Verksamhetsområdet är inhägnat och försett med stängselgrind som är låst när området är obemannat

7. En riskanalys har upprättats och delgetts tillsynsmyndigheten under 2010.

8. Bolaget ska kartlägga sin energianvändning och kontinuerligt arbeta för att effektivisera den. Arbetet ska redovisas årligen i miljörapporten. Vid val av processutrustning har hänsyn tagits till elförbrukningen, merparten förbrukas av luftkompressorerna som är frekvensstyrda. Anläggningen bedöms vara energieffektiv och i praktiken finns få möjligheter att minska elanvändningen vid anläggningen. Detta har meddelats tillsynsmyndigheten vid möte 3 november 2010.

Elförbrukningen under driftåren 2015-2017. Som jämförelse redovisas stadsgasproduktionen motsvarande år. Den ökade elförbrukningen 2017 beror på den ökade stadsgas-distributionen.

År	Elförbrukning MWh	Distribution stadsgas MNm ³
2015	290	1,5
2016	268	1,3
2017	470	4,5

9. I fordonsgasanläggningen ska i första hand biogas nyttjas. Bolaget ska redovisa andelen biogas som används i den årliga miljörapporten. Fordonsgasanläggningen är inte byggd.

10. År 2009 meddelades tillsynsmyndigheten att tillståndet tagits i anspråk.

11. Förslag till egenkontrollprogram inlämnat till tillsynsmyndigheten år 2010 och 2011.

12. Om verksamheten i sin helhet eller någon väsentlig del av denna upphör ska detta anmälas till tillsynsmyndigheten senast sex månader före nedläggningen. Inga planer finns på att lägga ned verksamheten.

Godkännande och underskrift

Föreliggande rapport utgör den miljörapportering som skall ske enligt miljöbalken och innehåller en redogörelse för den egenkontroll som förevarit vid Mårtensdals blandningsstation under år 2017

Stockholm den 22 mars 2018

Gasnätet Stockholm AB

Cecilia Hedqvist

VD

